

«Narvik 1940» — Nygaardsvold 1932

Uten å sitere noe fra Bjørn Bjørnsens bok, som «Gyldendal Norsk Forlag» har utgitt i år, sitter en igjen med en følelse av at folket og det geografiske landområde vi kaller for Norge, har vært i hendene på de riktige storspillere i verdens krigskabinetter. Den engelske statsminister Winston Churchill synes å ha hatt selve trumfesset til forføyning når det gjaldt å få tysk krigsmaskin til å invadere norsk territorium. Var det derfor Churchill fikk æresdoktorgraden ved Det Kongelige Fredrikske Universitet i Stor-Oslo like etter den annen verdenskrig? Svein Blindheim sier: «Riv Æresstatuen i Oslo over Winston Churchill!»: — Det bør en ikke, men utstyr statuen med den korrekte historiske opplysning, slik at etterseleken kan visjonelt få se hvorledes personen så ut som behendig dirigerte norsk tankeliv og den akademiske status i Norge i midten av det tyvende århundrede.

Fremstillingen i Bjørn Bjørnsens bok «Narvik 1940» forteller tydelig og klart om den gamle/nye sannhet: «Mitt folks herskere er barn, og kvinnen råder over det. Mitt folk! Dine førere er forfødere, og den vei du går, har de ødelagt.» Esaias 3.12. (Vi må vel tilføye at jødernes historie er menneskehetens forbilledlige historie!) — Vi kan finne klare indikasjoner i forholdet mellom jødernes gamle historie og Norges historie. Men nå var det ikke jødernes historie vi skulle dvæle ved, selv om det er fristende, men det gjelder direkte Norges skjebnetime i det tyvende århundrede. Norge var langt på vei til å se meningsløsheten i det militære opplegg som forsvar for land og folk, men klassekamp er jo i seg selv en indre «krigserklæring», og derfor kan en jo stusse på Mowinckels og Nygaardsvolds uttalelser fra 1932, og jeg siterer: — «skuffet over norsk politikk og sterkt kritisert før og under verdenskrigen», tilbrakte Mowinckel sine siste år i Amerika. Før Mowinckel gikk av i 1935, hadde han fått forbudt Samfunnsvernet og politiske uniformer, og gikk

derved den sosialistiske undergrunnsbevegelsens ærend.

Arbeiderpartiet tok så makten, og det beholdt den helt til 1965 — bortsett fra et kort intermezzo i 1963.

Nygaardsvold, den nye statsminister, hadde i 1932 sagt: «Først og fremst er vi i prinsippet mot militarismen. Som parti har vi alltid arbeidet for fullstendig avrustning. Militært beredskap er først og fremst i kapitalistenes interesse, d.v.s. fremstillingen av krigsmateriell og den vanlige spekulasjon i den forbindelse.... Jeg vil slutte med den tanke: «Hvis vi kunne få Stortinget til å vedta en lov som forlangte at alle offiserer skulle bære stripete uniformer, i likhet med fengslete forbyrtere i gamle dager, så er jeg sikker på at militarismen snart skulle bli avskaffet i dette land... Det er i offiserenes og kapitalistenes interesse å opprettholde det såkalte forsvarsvesen — som en illusjon for folket, i den hensikt å narre arbeidere og bønder hit og dit og gå ut og drepe hverandre. Det er også av denne grunn at vi er så absolutt imot de frivillige organisasjoner som for øyeblikket blir organisert i dette land». Disse var ordene, hr. redaktør!

Med 5 års skoleundervisning om militarismens fortrefelighet der over på de britiske øyer i Nordsjøen skrinla våre brave ledere den ideelle tankerekke som stilte mot fredens evangelium i sosialist-utopiens engledrakt. Militarismen kan kun bekjempes med oppklaring av de nasjonale og internasjonale interessekonflikter — i retning av oppdagelsen mot folkenes fellesinteresse. Det er riktig at militærvesenet er fandens angrepsverktøy på de drømmende og sovende idealister og ideologier — disse som drømmer om fred — uten å anstrenge seg med å trengte inn i årsaksforholdet ut fra de primære krefter i den menneskelige sosiologiske natur. — Raser en mot kapitalismen, åpenbarer en kun ønske om å utvide statskapitalismen. Statskapitalismen utvider sine

fangarmer med ti horn og syv åndelige tagger — og det siste blir tilsvarende verre i militaristisk retning enn den relativ troskyldige privatkapitalismen. — Kjære Nygaardsvold og hans engler, oppklar roten til kapitalismen, så vil militærappleggene falle bort av seg selv, og ingen av våre brave gutter behøver å være utstillingsfigurer i stripete uniformer, pralende på strøker.

Men det er en viss sammenheng mellom innholdet i Bjørn Bjørnsens bok om forspillet til 9. april 1940 — og Nygaardsvold og Mowinckel fra 1932. Men les boken av Bjørnsen og spekuler på om det spillet som krigskabinettet i Europa spilte om Skandinavi og Narvik nu i våre dager er forflyttet i spenningsfeltet mellom Amerika og Russland. England skulle jo hjelpe Norge mot Tyskland, og parolen lød: «Kommer tyskerne først, så skyt! Kommer England, så bruk konduite!» — Får ikke Norge akkurat nu spilt samme låten i forholdet mellom Øst og Vest? Din oppmerksomhet og din tro er din skjebne — du Ola Nordmann.

Kanskje president Carter får sin sokkel på Drammensveien av våre etterkommere ved siden av Churchills — og våre senere etterkommere får i oppdrag å sprengte soklene eller å utstyre soklene med korrekte opplysninger omkring år 2050?

Den russiske militærpotensial på Kolahalvøya utgjør 2/3 av dette lands militærapplegg, og ingen hangarskip kan gå inn i Norskehavet —. Men Norge kan jo være søppelkasse for lagring av amerikansk krigsutstyr — antagelig brukbart utstyr for den nye okkupant. Spillet om Norge skifter geografisk utgangspunkt, men den «frelsende» åndskvalitet er den samme. «Hvor er mannen — hvor er ånden som kan løse verdens vonden — hvor er han hvem himlen sendte til en verden som forbrenner — mannen med de rene hender?»

A. Fagereng, pt. Aremark

Samfunnsliv 1.0 1989